

KADIN DOĞUM KLİNİKLERİNDE YATAN KADINLARIN ERKEK HEMŞİRELERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Nevin HOTUN ŞAHİN*, Meltem DEMİRGÖZ BAL**

Bakım ve hemşirelik yüzyıllar boyunca kadın ile birlikte tanımlanmış ve kadınlara özgü bir meslek olarak yürütülmüştür. Bu çalışmanın amacı kadınların erkek hemşirelere ilişkin tutumlarını ve etkileyen faktörleri saptamaktır. Bu araştırma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Ekim-Aralık 2013 tarihleri arasında İstanbul Tıp Fakültesi'nde yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan soru formu ile toplanmıştır. Verilerin analizi için tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. **Bulgular:** Kadınların yaklaşık yarısı (%49) erkek hemşirelerin kadın doğum servislerinde çalışabileceğini ve kendisinin erkek hemşirelerden bakım alabileceğini belirtmiştir. Eğitim düzeyi daha yüksek, ailesinde sağlık çalışanı olan kadınlar erkek hemşirelere karşı daha pozitif bir tutum sergilemiştir ($p<0.05$). Hemşirelik uygulamaları ile kadınların cinsiyet tercihleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$). **Sonuç:** Bu çalışmada kadınların yaklaşık yarısının (%49) erkek hemşirelerden bakım almak istediği belirlenmiştir. Bu nedenle, bu çalışma bulgularının, erkek hemşirelerin kadın doğum kliniklerinde istihdam edilmesine yönelik girişimlerin planlaması açısından değerli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik bakımı; kadın sağlığı; hemşirelik

The Women's who Hospitalized in Obstetric/Gynecologic Ward Views about Male Nurses

*Care and nursing has been defined with women over the centuries and as a profession for women. The aim of this study is determining women's attitudes and influencing factors toward male nurses. This research is a descriptive study. It was conducted in Istanbul Faculty of Medicine between October-December in 2013. Data were collected by using a questionnaire which was prepared by researcher. For the analyses of data was used descriptive analysis. **Results:** Nearly half of respondent (49%) stated that male nurses can work in maternity wards and they would take care by male nurses. Women who has higher level of education and has relative who is a health care profession in their family has more positive attitude towards male nurses ($p<0.05$). There is no significant statistically difference between nursing activities and women's gender preferences ($p>0.05$). **Conclusion:** In this study were identified about half of (49%) women that want to take care of the male nurses. It has therefore been considered that the findings of this study are important for planning to work in obstetrics and gynecology clinics.*

Key words: Nursing; women's health; nursing care

* İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Öğretim Üyesi, Doç. Dr.

İletişim için: nevinsahin34@yahoo.com

** Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman Sağlık Yüksekokulu, Yard.Doç.Dr

Hemşirelik, sağlık bakım sisteminde hasta bakımında bütüncü (holistik) bakım hizmeti veren, sadece hastalıkta değil, aynı zamanda sağlığın korunması ve gelişmesinde etkili ve önemli bir rolü olan bir meslek disiplini. Hemşirelik, doğası gereği merhamet, şifa vericilik ve kendini adama duygularıyla özdeşleştiği ve insanlığın varlığından itibaren kadınların bebek, çocuk ve yaşlılara bakım vermesi nedeniyle tüm dünyada kadınların baskın olduğu mesleklerden biri haline gelmiştir (Arthur ve Randie, 2007).

Türkçede kelime anlamı “kız kardeş” anlamına gelen hemşirelik mesleği yakın tarihlere kadar kadın cinsiyeti ile özdeşleştirilmiştir. Florence Nightingale ile (1860) başlayan modern hemşirelik eğitimi başlangıcından bugüne kadar belirgin bir değişiklik gösterse de, geleneksel cinsiyet rolleri hemşirelik dünyasında devam etmektedir (Oktay, 1989). Ulusal ve uluslar arası alanda hemşirelik, yakın tarihlere kadar küçük bir erkek oranı ile beraber kadınların dünyası ve yazgısıyla ileri derecede bütünleşmiştir (Arıkan, Karaman ve Yağcı, 2000). Ancak ülkemizde 1954 yılında çıkarılan hemşirelik kanunu, Ocak 2007’de resmi gazetede yayımlanan “Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile değiştirilmiştir. Böylece erkeklerin yasal olarak hemşirelik yapabilmesine olanak sağlanmıştır. Bu yasa, dikkati cinsiyetten uzaklaştırdığı için hemşirelik, cinsiyet özelliklerinin bütünleştiği ve etkileştiği bir meslek grubu olmaktan çıkmıştır. Cinsiyetçi yaklaşımların kalıp yargılarından uzaklaşmanın, hemşirelik mesleğinin hızlı gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Karakoç Kaya, Şimşek, Kabalcıoğlu ve Dayı 2004; Baykal, Timuçin ve Özel 2004).

Ülkemizde hemşirelik yasasının değişmesinden bu yana erkek hemşire algısına yönelik yapılan çalışma sayısı sınırlıdır (Özbaşaran, Taşpınar, Çakmakçı, 2002; Kocaer ve ark 2004; Özdemir, Akansel, Tunk, 2008; Tezel, Akpınar, Yurttaş, Çelebioğlu, 2008; Ünsal, Akalın, Yılmaz, 2010; Kaya, Turan, Öztürk, 2011). Ayrıca hemşirelik bakım hizmeti almada dini ve kültürel yapının etkisinin yadsınamaz olduğu kadın doğum kliniklerinde yatan kadınların algıları, erkek hemşirelerin istihdamı ve alana özel uzmanlaşması açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda yasal düzenleme sonrası geçen süre de göz önünde bulundurulduğunda kadınların erkek hemşirelere ilişkin tutumların saptanmasının literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, kadın doğum servislerinde yatmakta olan kadınların erkek hemşireler hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM

Araştırmanın Tipi: Bu çalışma, tanımlayıcı tipte bir araştırmadır.

Araştırmanın Yeri ve Zamanı: Araştırma İstanbul'da İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğinde yapılmıştır. Veriler Ekim-Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmıştır.

Araştırmanın Örnekleme: Araştırmanın evrenini İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğinde yatan kadınlar oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimi yapılmamış olup, çalışmanın yürütüldüğü süreçte klinikte yatan tüm kadınlar çalışmaya katılmaya davet edilmiştir. Çalışma, katılmayı reddedenler (38) dışında kalan, gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 170 kadın ile çalışma yürütülmüştür.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Bu çalışma, sadece İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğinde yatan kadınlar ile yapıldığı için tüm kadınlara genellenemez.

Veri Toplama Aracı: Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulan 30 sorulu bir veri toplama formu ile toplanmıştır. Kadınların tanıtıcı özelliklerine ilişkin yaşları, eğitim ve mesleki durumları, ekonomik düzeyleri, aile tipleri, hastane ve erkek hemşireden bakım alma deneyimleri sorgulanmıştır. Literatür doğrultusunda hazırlanan kadınların erkek hemşirelere ilişkin görüşlerini içeren 14 önermeye kadınların evet, hayır ve fikrim yok şeklinde yanıt vermeleri istenmiştir. Bu yanıtlar kadınların tanıtıcı özellikleri ile karşılaştırılmıştır.

Etik Yönü ve Verilerin Toplanması: Çalışmanın yapılabilmesi için İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesinden etik kurul izni ve Kadın Hastalıkları ve Doğum AD Başkanlığı'ndan çalışma izni alınmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile hasta odalarında mesai saatleri içinde toplanmış ve formda anlaşılmayan yerler açıklanmıştır.

Verilerin Analizi: SPSS 20.0 Paket Programı ile analizler yapılmıştır. Verilerin analizlerinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Anlamlılık değeri olarak $p < 0.05$ alınmıştır.

BULGULAR

Çalışmaya katılan kadınların (n=170) yaş ortalaması 37.5 ± 11.2 (18-69 yaş) ve eğitim yılı ortalaması 8.4 ± 4.5 'dir. Kadınların %55.9'u jinekolojik ameliyat, %25.9'u doğum ve %18.2'si gebelik komplikasyonları nedeniyle (preterm eylem, erken membran rüptürü vb) yatmaktadır. Kadınlara ait tanıtıcı özellikler Tablo 1'de verilmiştir. Kadınların %50'si hemşireliğin bir kadın mesleği olduğunu, %26'sı ise erkeklerin hemşire olamayacağını düşünmektedir. Kadınlara %49'u erkek hemşirelerin kadın doğum kliniklerinde çalışabileceğini, %52'si ise

erkek hemşirelerin ortopedi kliniği gibi güç gerektiren alanlarda çalışması gerektiğini belirtmiştir. Ailesinde sağlık personeli olan kadınlar erkek hemşirelere ilişkin daha pozitif tutum sergilediği saptanmıştır ($p<0.05$)(Tablo 2). Hemşirelerin yaptığı uygulamalarda cinsiyetin önemli olduğunu düşünen kadınlar ile kadınların erkek hemşirelere ilişkin görüşlerini içeren önermeler arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır (Tablo 3) ($p<0.05$). Eğitim düzeyi daha yüksek olan ($X^2=7.63$) ve çalışan kadınlarda ($X^2=8.74$) “erkek hemşireler iyi bakım verebilirler” algısının arttığı belirlenmiştir ($p<0.01$) (Tablo 4). “Erkekler de hemşire olabilirler” önermesine katılım, eğitim düzeyi daha yüksek ($X^2=6.58$) ve ailesinde sağlık çalışanı olan ($X^2=17.82$) kadınlarda daha yüksek olduğu saptandı ($p<0.05$) (Tablo 5). Kadınların demografik özellikleri ve hemşirenin cinsiyetinin önemli olması algısı ile hemşirelik uygulamaları (foley kateter, perine bakımı, emzirme danışmanlığı vb) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı ($p>0.05$).

Tablo 1: Kadınların Tanıtıcı Özellikleri

Değişkenler	Sayı	Yüzde
Yaş Grupları		
18-28 yaş	37	21.8
29-38 yaş	65	38.2
39-48 yaş	45	26.5
49 ve üzeri yaş	23	13.5
Eğitim Durumu		
Okuryazar	18	10.6
İlkokul mezunu	46	27.1
Ortaokul mezunu	47	27.6
Lise mezunu	34	20.0
Üniversite mezunu	25	14.7
Meslek		
Ev hanımı	127	74.7
Çalışan/emekli	43	25.3
Gelir Düzeyi		
Geliri giderinden az	34	20.0
Geliri giderine eşit	104	61.2
Geliri giderinden fazla	32	18.8
Aile Yapısı		
Çekirdek aile	147	86.5
Geniş aile	23	13.5
Daha önce hastaneye yatma durumu		
Yatan	90	52.9
Yatmayan	80	47.1
Daha önce erkek hemşireden bakım alma durumu		
Alan	93	54.7
Almayan	77	45.3
Ailesinde sağlık çalışanı olma durumu		
Olan	37	21.8
Olmayan	133	78.2

Tablo 2. Önergelerle ailesinde sağlık çalışanı olma durumunun karşılaştırılması

Önergeler	Ailenizde sağlık çalışanı olma durumu		
	N	Yüzde	Test değeri*(p)
Hemşirelik mesleği kadın mesleğidir	11	29.7	13.18**
Erkekler de eğitimini alırsa hemşirelik yapabilir	32	86.5	7.27
Erkek hemşireden bakım almak isterim	24	64.9	8.82
Erkek hemşireden bakım almaktan rahatsız olurum	12	32.4	6.42
Erkek hemşireler iyi bakım verebilirler	28	75.7	6.58*
Erkek hemşirelerin olması hemşirelik mesleği hakkında olumsuz düşünceleri değiştirebilir	24	64.9	9.57**
Erkek hemşireler sadece erkek hastalara bakım vermelidir	7	18.9	8.22**
Erkek hemşirenin bana bakım vermesinden eşim/yakınlarım rahatsız olur	13	35.1	3.48
Herhangi bir sorun yaşadığımda (örn: sütüm gelmezse, kanamam olursa) bunu erkek hemşireye söylemekte sıkıntı yaşarım	20	54.1	1.54
Erkek hemşireler kadın hemşirelere göre daha nazik ve hoşgörülü davranırlar	22	59.5	13.52**
Erkek hemşireler kadın doğum servislerinde çalışabilir	24	64.9	4.93
Erkek hemşireler doğumhanede çalışabilir	24	64.9	5.04
Erkek hemşireler sadece güç gerektiren alanlarda (ortopedi gibi) çalışabilir.	13	35.1	1.56
Erkek hemşireler, erkeklerin daha çok olduğu üroloji gibi alanlarda çalışmalı	14	37.8	3.69

*≤0.05 ** ≤0.01

Tablo 3. Önermelerle ailesinde sağlık çalışanı olma durumunun karşılaştırılması

Önermeler	Hemşirelerin yaptığı uygulamalarda cinsiyeti önem bulma durumu		Ki kare (p)
	n	Yüzde	Test değeri
Hemşirelik mesleği kadın mesleğidir	38	61.3	10.63*
Erkekler de eğitimini alırsa hemşirelik yapabilir	35	56.5	13.33**
Erkek hemşireden bakım almak isterim	15	24.2	18.65**
Erkek hemşireden bakım almaktan rahatsız olurum	44	71.0	26.30**
Erkek hemşireler iyi bakım verebilirler	25	40.3	15.57**
Erkek hemşirelerin olması hemşirelik mesleği hakkında olumsuz düşünceleri değiştirebilir	23	37.1	5.11
Erkek hemşireler sadece erkek hastalara bakım vermelidir	35	56.5	12.51*
Erkek hemşirenin bana bakım vermesinden eşim/yakınlarım rahatsız olur	41	66.1	14.60*
Herhangi bir sorun yaşadığımda (örn: sütüm gelmezse, kanamam olursa) bunu erkek hemşireye söylemekte sıkıntı yaşarım	40	64.5	10.85*
Erkek hemşireler kadın hemşirelere göre daha nazik ve hoşgörülü davranırlar	16	25.8	4.92
Erkek hemşireler kadın doğum servislerinde çalışabilir	14	22.6	28.82**
Erkek hemşireler doğumhanede çalışabilir	16	25.8	21.41**
Erkek hemşireler sadece güç gerektiren alanlarda (ortopedi gibi) çalışabilir.	38	61.3	11.35**
Erkek hemşireler, erkeklerin daha çok olduğu üroloji gibi alanlarda çalışmalı.	46	74.2	20.63**

*≤0.05, **≤0.01

Tablo 4. “Erkek hemşireler iyi bakım verebilir” önermesinin kadınların özelliklerine göre dağılımı

Kadınların Özellikleri	Erkek hemşireler iyi bakım verebilir				Ki kare (p)
	Evet		Hayır		
	n	%	n	%	
Çalışma Durumu					
Ev Hanımı	71	24.5	56	75.5	7.63
Çalışan/Emekli	29	44.3	14	56.7	(0.02)
Eğitim Düzeyi					
≤8 yıl	55	21.2	53	78.8	8,74
>8 yıl	43	41.7	16	58.3	(0.01)

Tablo 5. “Erkekler de Hemşire Olabilirler” önermesine katılan kadınların özelliklerine göre dağılımı

Kadınların Özellikleri	Erkekler de Hemşire Olabilirler				Ki kare (p)
	Evet		Hayır		
	n	Yüzde	n	Yüzde	
Ailesinde Sağlık Çalışanı Olma Durumu					6.58*
Var	34	24.5	3	75.5	
Yok	91	44.3	41	56.7	
Eğitim Düzeyi					17.82**
≤8 yıl	72	21.2	35	78.8	
>8 yıl	52	41.7	7	58.3	

*≤0.05;** ≤0.01

TARTIŞMA

Günümüzde halen hemşirelik mesleği çoğunlukla kadınlar tarafından yürütülen bir meslektir. Beklenen yaşam süresinin uzaması, sağlık gereksinimlerinin ve taleplerin artması hemşire ve erkek hemşire sayısının giderek artmasını sağlamıştır. Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nde hemşirelerin %8'ini, Kanada'da hemşirelerin %9.5'ini, İngiltere'de hemşirelerin %10'unu erkek hemşireler oluşturmaktadır (Mackintosh 1997; Romem ve Anson 2005; Keogh ve Olynn 2007). Ülkemizde ise erkek hemşire sayısı hakkında bilgi net olmamakla birlikte; bu oranın oldukça sınırlı olduğu tahmin edilmektedir. Uzun yıllardır hemşirenin görev ve yetkileri ile çalışan ve ağırlıkla erkekler tarafından yürütülen "Sağlık memuru" olarak isimlendirilen bir mesleğin varlığına rağmen, sağlık bakım sisteminde erkek hemşirelerin yeri, hemşireler arasında bile hala tartışma konusudur. Nitekim yapılan bazı çalışmalarda kadın hemşirelerin erkek meslektaşlarına karşı olumsuz duygu, düşünce ve tutum içinde oldukları saptanmıştır (Tezel ve ark 2008). Hilton'un (2001) çalışmasında da erkek hemşirelerin kadın meslektaşlarının sürekli düşmanca tavırlarına maruz kalmalarından şikâyetçi oldukları saptanmıştır. Öte yandan, çalışma sonuçlarına paralel şekilde, mesleğe erkek hemşirelerin katılımının, kadın egemen bir meslek olduğuna ilişkin negatif tutumu değiştireceğini, meslekte cinsiyet dengesini sağlayacağını ve hemşirelik mesleğinin görüntüsünün bu şekilde değiştirilebileceğini savunan bir görüşün varlığı da aşıkardır (Kaya ve ark 2011; Taşcı 2007). Zaman içinde erkek hemşire sayısının artması bu duruma tüm toplumun alışmasını ve durumun kabullenmesini sağlayacaktır. Önemli olan kişilerarası ilişkilere dayanan ve dinamik bir süreç olan hemşirelik mesleğinin bir değişim aracı olarak varlığını bilimsel çerçevede sürdürebilmesidir (Oktay 1989). Hemşirelik cinsiyete özgü yetilerle yürütülen bir iş değil, akademik bilgi ve beceri gerektiren, meslek olma vasfı taşıyan bir sağlık çalışma alanıdır. Mesleğe özel yasası olan tek sağlık mesleği olan hemşirelik için kadın ve erkek mensupları, amaç birliği içinde çalışarak toplumda hak ettiği değeri kazanmasına katkı sağlayabilir. Bu eş seslilik mesleki ve özlük haklar bağlamında hemşirelik mesleğine güç katacaktır.

Bakım alanların hemşirelerin cinsiyetine yönelik görüşleri çeşitli çalışmalarda incelenmiştir. Tezel ve arkadaşlarının çalışmasında (2008) hastaların %76.9'u hemşirelik mesleğinin kadınlara özgü bir meslek olduğunu ve %48.8'i kadın hemşireden bakım almak istediklerini belirtmiş, Özbaşaran ve ark. (2002) çalışmasında hastaların %72.8'inin, Ahmad ve Alasad'ın (2007) çalışmasında %68.7'sinin, Kaya ve ark. (2011) çalışmasında

katılımcıların %47.2'sinin kadın hemşirelerden bakım almak istedikleri saptanmıştır. Çalışmamızda ise kadınların yarısının mesleğin kadın mesleği olduğu, büyük bir bölümünün eğitim alması (%73) durumunda erkeklerin mesleği yapabileceği ve %60'ının erkeklerin de iyi hemşirelik bakımı verebileceğine inanması oldukça olumlu sonuçlardır.

Yine de hemşirelik mesleğine ilişkin önyargıları sürdürenler de az değildir. Özellikle mesleğin uygulanmasında cinsiyetin önemli olduğunu düşünenlerin ve ailesinde sağlık çalışanı bulunmayanların, kadınların erkek hemşirelere ilişkin görüşlerini içeren önermelere erkek hemşire aleyhine yanıt verdikleri saptanmıştır. Nitekim ailelerinde sağlık çalışanı olanlar daha olumlu bir tutumla önyargılardan uzaklaşmışlardır. Akademik bir eğitimi bulunan hemşirelik mesleği de tıpkı hekimlik, avukatlık, mühendislik ve benzeri birçok meslek dalı gibi her iki cinsiyet tarafından yürütülebileceği konusunda toplumun bilinçlendirilmesi erkek hemşirelere yönelik olumsuz tutumları ve önyargıları azaltabilir. Çalışmadaki kadınların yaklaşık yarısı (%44) erkek hemşirelerin ortopedi kliniği gibi güç gerektiren birimlerde çalışabileceğini düşünmektedir. Yapılan benzer bir çalışmada erkek hemşirelerin bilişsel yeteneklerinden çok kas gücü gerektiren yerlerde istihdam edilmekten şikâyetçi oldukları saptanmıştır (Kelly, Shoemaker ve Steele 1996). Yapılan bir diğer çalışmada, benzer şekilde erkek hemşirelerin en sık algıladıkları engelin cinsiyete özgü kalıplaşmış yargının ve rol modeli olacak erkek hemşire bulunmamasının olduğu saptanmıştır (Meaus ve Twomey 2007). Yine benzer bir çalışmada da, erkek hemşirelerin yaşadığı stresin en önemli nedeni, hemşirelik mesleğinin toplum tarafından kadın mesleği olarak algılanması olarak gösterilmektedir (Lou, Yu ve Hsu 2007). Farklı ülkelerde yapılan çalışmalarda da görülen bu durum hala hemşirelik mesleğine evrensel anlamda yüklenen “kadın mesleği” algısının baskın olduğunu göstermektedir. Hemşire eğiticiler, hemşire yöneticiler ve hemşireler kendilerinden başlayarak toplumdaki bu tabuyu yıkma konusunda çaba harcamalıdır.

Kadınların bakım aldığı kliniklerde ise erkek hemşirelerin varlığı hemen hemen tüm kültürlerde çekinceler yaratabilmektedir. Duman'ın çalışmasında kadınların %97'si gebelik sürecinde ve doğum eyleminde erkek hemşirelerden bakım almak istemedikleri saptanmıştır (Duman 2012). Çelik ve arkadaşlarının (2012) Erzurum'da yaptıkları çalışmada kadınların %60.7'si erkek hemşirelerin doğumhane dışında, %56'sı kadın-doğum servisi dışında bir yerde çalışması gerektiğini düşündüklerini saptamışlardır. Duman'ın çalışmasında (2012) katılımcıların neredeyse tümünün (%94) kadın doğum ve çocuk servislerinde bakım veren erkek hemşirelerin başarılı olamayacağını düşündüğü belirlenmiştir. Öte yandan aynı

katılımcılar gebelik ve doğum sürecinde takipleri için erkek hekimleri tercih etmiştir. Bu çelişkiyi ise kendilerinin hastanelerde erkek hemşire ile karşılaşmadıkları ve bu fikre alışmaları gerektiğini belirterek açıklamışlardır. Patterson ve Morin (2002) çalışmasında, pratik rotasyonlarında erkek hemşire öğrencilerinin doğum ve yenidoğan kliniklerine hemşire meslektaşlarının kabulünün ve hasta ile etkileşimlerinin yüksek olması nedeniyle özellikle gitmek istediklerini saptamışlardır. Öte yandan Whittock ve Leonard (2003) erkek hemşirelerin hala cinsiyete özgü alanlarda (doğum, doğum sonu vb kliniklerde) özellikle çalıştırılmadıklarını saptamışlardır. Bu çalışmada da kadınların %49'u kadınların doğumhanede ve doğum servislerinde rahatlıkla çalışabileceklerini belirtirken, %15'i fikir beyan etmemiştir. Bu çalışma sonuçlarının diğer çalışma sonuçlarından farkı verilerin daha güncel olmasına, zaman içinde kadınların kliniklerde erkek hemşire görmeye alışmalarına ve İstanbul gibi bir metropolde yapılmış olmasına bağlanabilir. Bu çalışmada, Kaya ve ark. çalışmasına (2011) paralel şekilde, hemşirelik aktivitelerini gerçekleştirme (foley kateter takma, leopold manevraları, emzirme danışmanlığı, perine bakımı, meme muayenesi vb) ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Kadınlar bu bakım aktivitelerine, cinsiyete özel bir anlam yüklememişlerdir. Çünkü erkek kadın doğum uzmanları, kadınlara çok uzun süredir hizmet vermektedir. Nitekim kadınların tedavi gördükleri birimler ile erkek hemşirelere ilişkin görüşleri arasında fark bulunamamıştır. Bu iki sonuç, baskın olan dini ve kültürel yapıya rağmen kadınların mahremiyet kaygısı yaşamadığını göstermesi nedeniyle önemlidir. Kadın doğum kliniklerinde yatan kadınların erkek hemşirelere ilişkin görüşleri olumsuz olmadığını söylemek mümkündür. Meslekleşme yolunda sevindirici sonuçlar, hemşireliğin geleneksel olarak kadın mesleği algısının yavaşta olsa yıkılmaya başladığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma, ülkemizin en çok göç alan, en büyük ili ve her kesime hizmet eden Tıp Fakülte'sinde yapıldığı için örneklem çeşitliliğine güvenilebilir. Ancak yine de çalışmaya katılan kadın sayısının kısıtlı olması nedeniyle bu araştırma sonuçları tüm topluma genellenemez

SONUÇLAR

Sonuç olarak; kadın doğum kliniklerinde yatan hastaların yarısı (%49) erkek hemşirelere karşı olumlu bir tutum sergilemişlerdir. Araştırma bulguları ışığında, kadınların büyük bir bölümünün erkek hemşirelerden bakım almaya alıştığı görülmektedir. Bu nedenle erkek hemşireler genel servislerin yanı sıra kadın doğum kliniklerinde de rahatlıkla çalışabilirler.

Teşekkür: Çalışma verilerinin toplanmasında destek veren üçüncü sınıf öğrencilerimiz Buket Arpa, Erman Kıvanç Kafa, Havva Şeyma Yılmaz, Namık Kızıl ve Zeynep Karayiğit 'e çok teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Ahmad MM, Alasad JA. (2007). Patients' Preferences for Nurses' Gender in Jordan. *Int J Nurs Pract.*, 13(4):237-42.
- Arıkan D, Karaman Z, Yağcı G (2000). Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin eğitimde ve meslek alanda erkek hemşire adaylara bakış açısı. *Atatürk Üni HYO Derg.*, 3(1):36-43.
- Arthur D, Randie J. (2007). The professional self-concept of nurses, a review of the literature from 1992-2006. *Aust J Adv Nurs.*, 24(3): 60-64.
- Baykal Ü, Timuçin A, Özel S (2004). Hemşirelik yüksekokulunda öğrenim gören erkek öğrencilerin hemşirelik mesleğine ve eğitimine ilişkin görüşleri. III. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi, 29-30 Nisan 2014, Edirne,
- Çelik AS, Pasinlioğlu T, Çilek M, Çelebi A. (2012). Kadın doğum servislerinde yatan hastaların erkek hemşireler hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesi. *Ana Hemş Sağ Bil Derg.*, 5(4): 254-261.
- Duman NB. (2012). The Attitudes and Opinions of Women in Turkey about the Male Nurses Who Worked at the Maternity and Childbirth Service. *IJBSSNET.*, 3(19):101-6.
- Hilton L. (2001). A few good men. *Nurse Week*. Retrieved August 25, 2001, from <http://www.nurseweek.com/news/features/01-05/men.html>. (Erişim Tarihi 25 Ağustos 2001).
- Karakoç Kaya Ö, Şimşek Z, Kabalcıoğlu F, Dayı YY. (2004). Hemşirelerin mesleki imajlarını ve mesleği algılama durumlarını etkileyen faktörler. *Hemşire Forum.*, 7(1): 1-6.
- Kaya N, Turan N, Öztürk A. (2011). Türkiye'de erkek hemşire imgesi. *Ulus İnsan Bil. Derg.*, 8(1):16-30.
- Kelly NR, Shoemaker M, Steele T. (1996). The experience of being a male student nurse. *J Nurs Educ.*, 35(4):170-174.
- Keogh B, Olynn C. (2007). Male Nurses' Experiences of Gender Barriers Irish and American Perspectives. *Nurse Educ.*, 32(6):256-59.
- Kocaer Ü, Öztop T, Usta N, Gökçek D, Bahçecik N, Öztürk H, Paslı E. (2004). Hemşirelik mesleğinde erkek üyelerin yeri. *Atatürk Üni HYO Derg.*, 7(2):1-7.
- Lou JH, Yu HY, Hsu HY. (2007). A study of role stres, organizational commitment and intention to quit among male nurses in Southern Taiwan. *J Nurs Res.*, 15(1):43-53.

- Mackintosh C. (1997). A historical study of men in nursing. *JAN.*, 26:232-236.
- Meadus RJ, Twomey JC. (2007). Men In Nursing: Making The Right Choice. *The Can Nurse.*, 103(2):13-16.
- Okday S (1989). Hastalar kendilerine bakım verenlerin hangi cinsten olmasını ister?. *HB.*, 3(14):23-30.
- Özbaşaran F, Taşpınar A, Çakmakçı A. (2002). Hastalar kendilerine bakım verenlerin cinsiyeti konusunda ne düşünüyorlar? *Atatürk Üni HYO Derg.*, 5(2):1-7.
- Özdemir A, Akansel N, Tunk GC. (2008). Gender and career, Female and male nursing students' perception of male nursing role in Turkey. *HSJ.*, 2(3):153-161.
- Patterson BJ, Morin KH. (2002). Perceptions of the maternal-child clinical rotation: The male student nurse experience. *J Nurs Educ.*, 41(6): 272.
- Romem P, Anson O. (2005). Israil Men in Nursing: Social and Personal Motives. *J Nurs Manag.*,13(2):173-8.
- Taşçı KD. (2007). Kadın doğum servislerinde yatan hastaların erkek hemşireler hakkındaki düşünceleri. *Atatürk Üni HYO Derg.*, 10 (2): 12-9.
- Tezel A, Akpınar BA, Yurttaş A, Çelebioğlu A. (2008). Hastalar erkek hemşireleri kabul edecekler mi?. *Türk Klinikleri J Med Ethics.*, 16:13-18.
- Ünsal A, Akalın, Yılmaz V. (2010). Farklı meslek çalışanlarının erkek hemşirelere ilişkin görüşleri. *Ulus İnsan Bil. Derg.*, 7(1):420-431.
- Whitlock M, Leonard L. (2003). Stepping outside the stereotype. A pilot study of the motivations and experiences of males in the nursing profession. *J Nurs Manag.*, 11:242-249.